

Sygn. akt III U 1130/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 22 września 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. P. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 16 października 2014 r.

Sygn. akt III U 1130/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 listopada 2014 r.

Decyzją z dnia 22 września 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy W. P. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 8 miesięcy i 27 dni; składkowe – 21 lat, 1 miesiąc i 7 dni; uzupełniające - rola – 3 lata, 2 miesiące i 21 dni; łącznie 25 lat, w tym w szczególnych warunkach/charakterze – 10 miesięcy i 14 dni. Zakład nie uwzględnił okresu od 1 lutego 1994 r. do 30 czerwca 1994 r. z tytułu zatrudnienia w S. of (...) w W. oraz okresu od 17 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1994 r. w Kopalni (...) w B., jako pracy

w szczególnych warunkach, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, ani żadnych innych dokumentów pozwalających ustalić wykonywanie pracy w warunkach szczególnych za ww. okresy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 6 października 2014 r. wnioskodawca W. P., zarzucając jej naruszenie art. 184 ustawy

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez odmowę prawa do emerytury i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że w dniu (...) ukończył 60 lat, nie przystąpił do OFE oraz ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat

dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej określonej w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wnioskodawca podniósł, że pracował w Kopalni (...) łącznie około 15 lat oraz 17 miesięcy

w S.of (...) w W. wykonując pracę górniczą

na stanowisku kierowcy, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ładował wówczas i przewoził złoża siarki.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazano w szczególności, że wnioskodawca urodził się w dniu (...), a zatem spełnił warunek wymaganego wieku emerytalnego w dniu 16 października 2014 r. W złożonym wniosku

o emeryturę wskazał, że nie przystąpił do OFE. Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 25 lat ogólnego stażu pracy. Organ rentowy odmówił zaskarżoną decyzją przyznania odwołującemu się prawa

do emerytury, ponieważ ustalono, że nie dowiódł on 15 lat pracy

w szczególnych warunkach, a jedynie 10 miesięcy i 14 dni z tytułu zatrudnienia w (...) L. od 2 listopada 1976 r. do 15 września 1977 r. Brak jest natomiast podstaw do uznania jako pracy w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia w S. of (...) w W.

od 1 lutego 1994 r. do 30 czerwca 1995 r. i w Kopalni (...) w B. od 17 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1994 r. (łącznie 15 lat, 3 miesiące i 25 dni). Wnioskodawca nie przedłożył dokumentacji wskazującej na pracę w szczególnych warunkach, świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

W aktach istnieją jedynie ogólne świadectwa pracy, z których wynika,

że wnioskodawca zatrudniony był w tych okresach pracy jako kierowca samochodu ciężarowego – operator żurawia samojezdnego (I okres), kierowca samochodowy – operator dźwigu (II okres).

Sąd Okręgowy w Przemysłu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. P., ur. dnia (...),

w dniu 16 września 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim,

iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Do wniosku wnioskodawca dołączył dokumentację poświadczającą przebieg zatrudnienia, w tym w szczególności: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawione przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych w L., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tym zakładzie pracy od 2 listopada 1976 r. do 15 września 1977 r., i w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy ciągnika, kombajnu lub pojazdów gaśnicowych na stanowisku kierowcy ciągnika.

W aktach organu rentowego zalega również: świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1995 r. wystawione przez S. of (...) Kopalnia (...) w B., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tej Kopalni, w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od 17 kwietnia 1979 r. do 31 stycznia 1994 r. na stanowisku kierowca samochodowy – operator dźwigu, operator ładowniarki – D, kierowca samochodowy, z tym że w okresie od 2 sierpnia 1993 r. do 31 sierpnia 1993 r. korzystał z urlopu bezpłatnego; świadectwo pracy z dnia 28 grudnia 1995 r. wystawione przez (...) Company w W., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony

w (...) Ltd., na pełny etat w okresie od 1 lutego 1994 r. do 30 czerwca 1995 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – operatora żurawia samojezdnego, z tym że w okresie od 11 maja 1994 r. do 31 lipca 1994 r. i od 1 sierpnia 1994 r. do 23 sierpnia 1994 r. korzystał z urlopu bezpłatnego.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach rentowych dokumentacji, ZUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 22 września 2014 r., na podstawie której odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach.

ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 8 miesięcy i 27 dni; składkowe – 21 lat, 1 miesiąc i 7 dni; uzupełniające - rola – 3 lata, 2 miesiące i 21 dni; łącznie 25 lat, w tym w szczególnych warunkach/charakterze – 10 miesięcy i 14 dni.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 16.09.2014 r.,
- świadectwa pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach,
- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 22.09.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony w Kopalni (...)w B.w okresie od 17 kwietnia 1979 r. do 30 czerwca 1995 r. Wnioskodawca woził wówczas siarkę samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony S., J., K.– z kopalni na składowisko, gdzie była ona następnie przeładowywana na wagony kolejowe. Zdarzało się sporadycznie, że w trakcie nocnej zmiany pracował na ładowarce i na dźwigu, zwłaszcza kiedy trzeba było podepchnąć siarkę.

Dowód:

- zeznania świadka M. P.,
- zeznania świadka J. T.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. P. i J. T. oraz wnioskodawcy W. P., jako logicznym, spójnym, wzajemnie się uzupełniającym. Wynika z nich jednoznacznie, w jakim charakterze i przy jakich pracach był zatrudniony wnioskodawca w spornym okresie czasu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy W. P. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Według § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi

do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 4 cytowanego rozporządzenia - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Bezsporne pozostaje, że wnioskodawca w dniu 16 października 2014 r. ukończył 60 lat, posiada 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, a ponadto nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 8 miesięcy i 27 dni; składkowe – 21 lat, 1 miesiąc i 7 dni; uzupełniające - rola – 3 lata, 2 miesiące i 21 dni; łącznie 25 lat, w tym w szczególnych warunkach/charakterze – 10 miesięcy i 14 dni, z tytułu zatrudnienia w (...) L. od 2 listopada 1976 r. do 15 września 1977 r.

Istotą sporu w niniejszym postępowaniu była natomiast kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca był zatrudniony w warunkach szczególnych również w Kopalni (...) w B. (...) Ltd. – Kopalnia (...), a następnie od 1 lutego 1994 r. S. of (...) Ltd.) na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od 17 kwietnia 1979 r. do 30 czerwca 1995 r., z wyłączeniem okresów korzystania z urlopu bezpłatnego od 2 sierpnia 1993 r. do 31 sierpnia 1993 r., od 11 maja 1994 r. do 31 lipca 1994 r. i od 1 sierpnia 1994 r. do 23 sierpnia 1994 r.

Wskazane wyżej stanowisko wymienione zostało w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, dziale VIII – „W transporcie i łączności”, poz. 2 – „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów” oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach w wykazie A, Dziale VIII, poz. 2, pkt 2 – „kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony”.

Należy mieć na uwadze, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi, że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał łącznie ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia (...)r., a więc od ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.